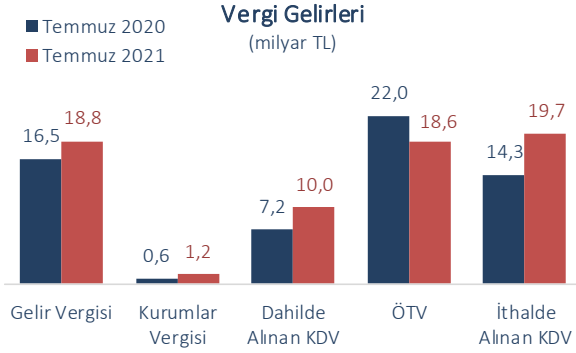

Merkezi yönetim bütçesi Temmuz'da 45,8 milyar TL açık verdi.

Merkezi yönetim bütçe açığı Temmuz ayında yıllık bazda %54,2 oranında artarak 45,8 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bütçe açığındaki hızlı artışta iç borç ödeme takviminde Temmuz ayındaki yoğunlaşma nedeniyle faiz harcamalarının yıllık bazda yaklaşık üç katına çıkarak 23,6 milyar TL'ye ulaşması etkili oldu. Bu dönemde bütçe gelirleri yılın ilk yarısına kıyasla zayıf performans sergiledi. Temmuz ayında bütçe gelirleri yıllık bazda %10,1 artarak 95,3 milyar TL olurken, faiz hariç bütçe harcamaları %9'luk artışla 117,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. 2020'nin Temmuz ayında 21,2 milyar TL düzeyinde olan faiz dışı bütçe açığı, bu yılın aynı döneminde önemli bir değişim göstermeyerek 22,2 milyar TL oldu.

Yılın ilk 7 ayına bakıldığında, vergi gelirlerindeki güçlü artışın ve bütçe harcamaları tarafında görece ihtiyatlı bir duruş sergilenmesinin etkisiyle merkezi yönetim bütçe açığının yıllık bazda %43,7 daralarak 78,3 milyar TL seviyesinde gerçekleştiği görülüyor. Söz konusu görünüme paralel olarak geçtiğimiz yılın Ocak-Temmuz döneminde 59,4 milyar TL açık veren faiz dışı denge, bu yılın aynı döneminde 36,2 milyar TL fazla verdi.

Vergi gelirlerindeki artış Temmuz ayında ivme kaybetti.

Yılın ilk yarısında yıllık bazda %50'ye yakın artış kaydeden vergi gelirlerinde Temmuz ayında yaşanan artış %11,5 oldu. Söz konusu ivme kaybında Temmuz ayında vergi gelirlerinin beşte birini oluşturan özel tüketim vergisi (ÖTV) gelirlerinin Temmuz 2020'ye kıyasla %15,4 gerilemesi etkili oldu. Bu dönemde petrol ve doğalgaz ürünlerinden elde edilen ÖTV gelirleri yıllık bazda 3,7 milyar TL azaldı. Öte yandan, iç talepteki güçlü seyir ve TL'deki değer kaybına bağlı olarak ithalde alınan katma değer vergisi (KDV) gelirlerindeki yıllık bazda %37,5 düzeyindeki hızlı artışın vergi gelirlerine destek sağlamaya devam ettiği izleniyor. Temmuz'da dâhilde alınan KDV gelirleri de geçen yılın aynı ayına kıyasla %40'a yakın artış sergiledi.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Temmuz			Ocak-Temmuz			2021 Bütçe		
	2020	2021	% Değişim	2020	2021	% Değişim	Hedefi	2021 Tahmini*	2021 Gerç./2021 Tahmini* (%)
Harcamalar	116,2	141,1	21,4	681,1	804,4	18,1	1.346,1	1.454,5	55,3
Faiz Harcamaları	8,5	23,6	179,5	79,7	114,5	43,6	179,5	179,6	63,8
Faiz Dışı Harcamalar	107,8	117,4	9,0	601,4	689,9	14,7	1.166,6	1.274,9	54,1
Gelirler	86,5	95,3	10,1	541,9	726,1	34,0	1.101,1	1.254,6	57,9
Vergi Gelirleri	76,0	84,7	11,5	412,0	581,7	41,2	922,7	1.051,1	55,3
Diğer Gelirler	10,5	10,5	0,1	130,0	144,4	11,1	178,4	203,6	70,9
Bütçe Dengesi	-29,7	-45,8	54,2	-139,1	-78,3	-43,7	-245,0	-199,9	39,2
Faiz Dışı Denge	-21,2	-22,2	4,4	-59,4	36,2	-	-65,5	-20,3	-

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

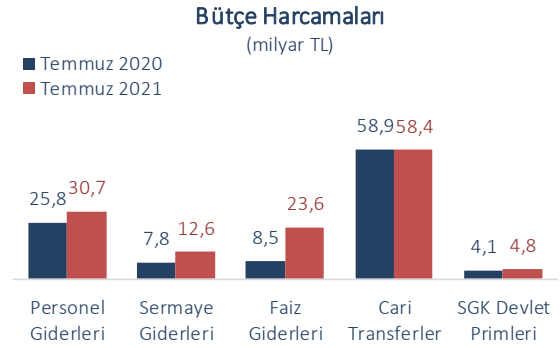
(*) Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Mayıs ayında yayımladığı Kamu Maliyesi Raporu'nda yer alan tahminlerdir.

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Datastream

Ocak-Temmuz döneminde vergi gelirleri yıllık bazda %41,2 artış sergileyerek 581,7 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Temmuz ayında yıllık bazda önemli bir değişim kaydetmeyen vergi dışı gelirler, Ocak-Temmuz döneminde %11,1 genişleyerek 144,4 milyar TL oldu.

Faiz dışı harcamalardaki artışta personel ve sermaye giderleri öne çıktı.

Temmuz'da faiz dışı bütçe harcamalarındaki artışta personel ve sermaye giderleri rol oynadı. Bu dönemde personel giderleri yıllık bazda %19 artarken, sermaye giderleri, gayrimenkul sermaye ve üretim giderleri kalemindeki hızlı yükselişin etkisiyle geçen yılın aynı dönemine kıyasla %60,7 oranında genişledi. Temmuz'da bütçe harcamalarının yaklaşık %40'ını oluşturan cari transferler kalemi ise yıllık bazda yaklaşık %1 gerileyerek 58,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşti.

Faiz giderleri Temmuz'da 18,7 milyar TL'lik iç borç faiz ödemesinin etkisiyle yıllık bazda yaklaşık üç katına yükseldi. Dış borç faiz ödemeleri bu dönemde 2,8 milyar TL oldu. Yılın ilk 7 ayına bakıldığında, faiz dışı harcamaların yıllık bazda %14,7 ile enflasyon oranının altında artış kaydettiği izlenirken, faiz giderlerindeki yükselişin %43,6 olduğu görülüyor.

Beklentiler...

Temmuz'da faiz harcamalarındaki hızlı yükselişin de etkisiyle merkezi yönetim bütçesinin tarihi yüksek seviyede açık vermesine karşın, yılbaşından bu yana bakıldığında bütçe göstergeleri görece olumlu bir tablo çizmeye devam ediyor. Ocak-Temmuz dönemi itibarıyla bütçe açığı Mayıs ayında güncellenen 2021 yılsonu tahmininin %39,2'si düzeyinde bulunuyor. Öte yandan, yılın geri kalanında pandeminin ve iç talebin seyri bütçe görünümü üzerinde risk oluşturmaya devam ediyor.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bař Ekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.